A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2011. november 10. *

A C-505/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Højesteret (Dánia) a Bírósághoz 2010. október 21-én érkezett, 2010. október 15-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Partrederiet Sea Fighter**

és

a **Skatteministeriet**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta (előadó), G. Arestis és T. von Danwitz bírák,

* Az eljárás nyelve: dán.

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: K. Sztranc-Sławiczek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. szeptember 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Partrederiet Sea Fighter képviseletében N. Bjørnholm advokat,

– a dán kormány képviseletében S. Juul Jørgensen és K. Lundgaard Hansen, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében T. Henze és J. Möller, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében W. Mölls és P. Dyrberg, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. szeptember 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1994. december 22-i 94/74/EK tanácsi irányelv (HL L 365., 46. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet; 1. kötet, 264. o.) által módosított, az ásványi olajok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló, 1992. október 19-i 92/81/EGK tanácsi irányelv (HL L 316., 12. o.; a továbbiakban: 92/81 irányelv) 8. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Partrederiet Sea Fighter (a továbbiakban: Sea Fighter) és a Skatteministeriet között az előbbi tulajdonában lévő hajón elhelyezett kotrógép által használt üzemanyag ásványiolajjövedéki-adó alóli mentesítésének utóbbi általi megtagadása tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós szabályozás

3 A 92/81 irányelv 8. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A [jövedékiadó-köteles termékekre vonatkozó általános rendelkezésekről és e termékek tartásáról, szállításáról és ellenőrzéséről szóló, 1992. február 25-i] 92/12/

EGK [tanácsi] irányelvben [(HL L 76., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 179. o.)] meghatározott, jövedéki termékek adómentességet élvező felhasználásáról szóló általános rendelkezéseken túl és más közösségi rendelkezések sérelme nélkül, a tagállamok az alábbiakat mentesítik a harmonizált jövedéki adó alól, azzal a feltétellel, hogy biztosítják az ilyen kivételek helyes és egyszerű alkalmazását, és megakadályoznak minden csalást, adókikerülést vagy visszaélést:

[...]

c) a közösségi vizeken történő hajózás céljából (beleértve a halászatot is) üzemanyagként felhasznált ásványi olajok a magánjellegű, kedvtelési célú hajók kivételével.

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában »magánjellegű, kedvtelési célú hajó«: bármilyen hajó, amelyet a tulajdonos vagy az azt használó természetes vagy jogi személy használ bérlet vagy bármilyen más jogcím alapján, nem kereskedelmi céllal, különösen nem utasoknak vagy áruknak ellenszolgáltatás fejében történő szállítására vagy szolgáltatások ellenszolgáltatás fejében történő nyújtására, valamint nem az állami hatóságok céljaira.

[...]

(2) Az egyéb közösségi rendelkezések sérelme nélkül a tagállamok teljes vagy részleges adómentességet vagy csökkentést alkalmazhatnak az ásványi olajok vagy egyéb, hasonló célokra szánt, adóügyi ellenőrzés alá tartozó termékek adómértékében az alábbiak tekintetében:

[...]

b) belföldi vízi utakon folytatott hajózás, a magánjellegű, kedvtelési célú hajózás kivételével;

[...]

g) kotrási műveletek hajózható vízi utakon és kikötőkben.

[…]”

A nemzeti szabályozás

4 Az irányelv 8. cikke (1) bekezdésének c) pontját az ásványi olajok adóztatásáról szóló törvény (Mineralolieafgiftsloven) 9. cikkének (4) bekezdése és a szén-dioxid adóztatásáról szóló törvény (Kuldioxidafgiftsloven) 7. cikkének (4) bekezdése ültette át a dán jogba.

5 A dán jogalkotó nem élt az irányelv 8. cikke (2) bekezdésének g) pontjában kínált lehetőséggel.

6 Az ásványi olajok adóztatásáról szóló törvény 9. cikke (4) bekezdésének 1. pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az adót vissza kell téríteni a vasúti vagy vízi szállításhoz, valamint az (1) bekezdés 3. pontjában hivatkozottaktól eltérő, hajóval történő kereskedelmi hajózáshoz – kivéve a magánjellegű, kedvtelési célú hajózáshoz – használt termékek […] vonatkozásában […].”

7 A szén-dioxid adóztatásáról szóló törvény 7. cikke (4) bekezdésének 1. pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az adót vissza kell téríteni azon adóköteles termékek […] vonatkozásában, amelyeket a HÉA-törvény értelmében nyilvántartásba vett vállalkozás hajókkal és halászhajókkal történő hajózáshoz használ.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

8 A Sea Fighter által üzemeltetett M/S Grete Fighter különösen kotrásra és vízi építési munkákra tervezett hajó. E hajó fedélzetén tartósan rögzített kotrógép található, amely saját motorral és saját üzemanyagtartállyal rendelkezik. A kotrógép a hajót meghajtó motortól függetlenül működik. A kotrógép motorja tartályának megtöltésére használt üzemanyag a hajó fő üzemanyagtartályából származik. A kotrógép által végzett kotrás idején a hajó ki van kötve, de helyet változtat a kikotort anyagnak

a tengerbe történő visszaöntése során. A Sea Fighter adóvisszatérítést kért az M/S Grethe Fighter által 2001. január 1-je és 2003. szeptember 30. között felhasznált ásványi olajok vonatkozásában.

9 A Toldskat Østjylland (Østjylland régió adó- és vámhivatala) 2004. február 19-i határozatában megállapította, hogy az említett időszak tekintetében a Sea Fighter nem jogosult az ásványi olajokra és a szén-dioxidra vonatkozó adó visszatérítésére a kotrógép által felhasznált gázolaj vonatkozásában. Az említett hivatal különösen azon körülménynek tulajdonított jelentőséget, hogy a kotrógép a hajó motorjától függetlenül működik.

10 A Landskatteretten (nemzeti adóbizottság) e határozatot 2005. március 4-én helybenhagyta.

11 A Sea Fighter az említett határozat ellen fellebbezést nyújtott be a Vestre Landsrethez, amely 2008. február 29-i ítéletével az adóhatóság javára döntött.

12 Az említett ítélet ellen felülvizsgálati kérelemmel éltek a Højesteret előtt, amely ezt követően az eljárást felfüggesztette, és alábbi kérdést terjesztette előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az […] irányelv 8. cikke (1) bekezdésének c) pontját, hogy a valamely hajóhoz tartósan rögzített, de saját motorral és üzemanyagtartállyal rendelkező, és így a hajót meghajtó motortól függetlenül működő kotrógép működtetéséhez használt ásványi olaj a jelen ügyhöz hasonló körülmények között mentes a jövedéki adó alól?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

13 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy a 92/81 irányelv harmadik és ötödik preambulumbekezdéséből következik, hogy az egyrészt arra irányul, hogy tisztázzon bizonyos, az általános jövedéki adó rendszere alá tartozó ásványiolaj-termékekre vonatkozó közös meghatározást, másrészt pedig uniós szinten megállapítsa az e termékekkel kapcsolatos egyes kötelező érvényű mentességeket (lásd a C-382/02. sz., Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft ügyben 2004. április 1-jén hozott ítélet [EBHT 2004., I-3537. o.] 17. pontját és a C-391/05. sz. Jan De Nul ügyben 2007. március 1-jén hozott ítélet [EBHT 2007., I-1793. o.] 21. pontját).

14 Következésképpen az említett mentességekre vonatkozó rendelkezések autonóm értelmezést igényelnek a kérdéses rendelkezések szövege, valamint a 92/81 irányelv célkitűzései alapján (lásd a fent hivatkozott Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft ügyben hozott ítélet 19. pontját és a fent hivatkozott Jan De Nul ügyben hozott ítélet 22. pontját).

15 A 92/81 irányelv 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának első bekezdését illetően, amely szerint az uniós vizeken történő hajózás céljából üzemanyagként felhasznált ásványi olajok mentesek a harmonizált jövedéki adó alól, ki kell emelni, hogy e rendelkezés az említett eltérést engedő szabályozás alól egyetlen kivételt szabályoz annak kimondásával, hogy a mentesség a „magánjellegű, kedvtelési célú hajók[kal]" végzett hajózás során felhasznált ásványi olajokra nem alkalmazandó. Az említett rendelkezés második bekezdése úgy határozza meg a „magánjellegű, kedvtelési célú hajók" fogalmát, hogy azok olyan hajók, amelyeket „nem kereskedelmi céllal" használnak (lásd a fent hivatkozott Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft ügyben hozott ítélet 22. pontját).

16 A Bíróság az említett ítélet 23. és 25. pontjában kimondta, hogy valamennyi kereskedelmi célú hajózási művelet a 92/81 irányelv 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának első bekezdésében meghatározott harmonizált jövedékiadó-mentesség hatálya alá esik anélkül, hogy különbséget lehetne tenni kérdéses hajózás célját illetően.

17 A hajó által az uniós vizeken megtett út célja tehát nem releváns a fogyasztott ásványi olajok jövedéki adó alóli mentességének alkalmazása szempontjából, ha olyan hajózásról van szó, amely ellenszolgáltatás fejében teljesített szolgáltatásnak minősül.

18 Az ilyen hajózási művelet technikai jellemzői vonatkozásában a Bíróság a fent hivatkozott Jan De Nul ügyben hozott ítéletének 40. pontjában kimondta, hogy az anyagok felszívása és kiürítése során az úszókotró által végrehajtott manőverek, vagyis a kotrási tevékenységhez szükséges helyváltoztatás a 92/81 irányelv 8. cikke (1) bekezdése c) pontja első bekezdésének értelmében vett „hajózás” fogalmának hatálya alá esik. E fogalom tehát megköveteli, hogy az ellenszolgáltatás fejében teljesített szolgáltatásnyújtás szorosan kapcsolódjon a hajó helyváltoztatásához.

19 Ezzel szemben e rendelkezést nem lehet úgy értelmezni, hogy azt az uniós vizeken hajóról teljesített valamennyi szolgáltatásnyújtás esetében alkalmazni lehet, azaz olyan ásványiolaj-fogyasztásra is, amely nem kötődik a hajó helyváltoztatásához.

20 Az említett rendelkezés szövegéből ugyanis az következik, hogy a szóban forgó mentesség feltétele, hogy az ásványi olajokat üzemanyagként használják fel az uniós vizeken történő hajózás során.

21 Ezenfelül a 92/81 irányelv célkitűzéséből, amely szerint a tagállamok az ásványi olajokra harmonizált jövedéki adót vetnek ki, az következik, hogy az irányelv célja nem irányul általános adómentesség bevezetésére.

22 Az alapügy vonatkozásában kétségtelen, hogy a szóban forgó hajóra rögzített kotrógép ásványiolaj-fogyasztása teljes mértékben független a hajó meghajtásától.

23 E feltételek mellett az említett fogyasztás nem tekinthető úgy, hogy az szükséges azon hajó helyváltoztatásához, amelyre a kotrógépet rögzítették.

24 Következésképpen az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 92/81 irányelv 8. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy a hajóhoz tartósan rögzített és a hajót meghajtó motortól függetlenül működő – saját motorral és saját üzemanyagtartállyal rendelkező – kotrógép működtetéséhez használt ásványi olaj nem mentes a jövedéki adó alól.

A költségekről

25 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az 1994. december 22-i 94/74/EK tanácsi irányelvvel módosított, az ásványi olajok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló, 1992. október 19-i

92/81/EGK tanácsi irányelv 8. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy a hajóhoz tartósan rögzített és a hajót meghajtó motortól függetlenül működő – saját motorral és saját üzemanyagtartállyal rendelkező – kotrógép működtetéséhez használt ásványi olaj nem mentes a jövedéki adó alól.

Aláírások